

לכבוד
הממונה על פרסי ישראל
משרד החינוך
ירושלים
שלום רב,

הנידון: הענקת פרס ישראל ליצירה תורנית תשפ"ד לרב יצחק יוסף –
מכתב התראה לצורך מיצוי הליכים בטרם עתירה לבג"ץ

א.נ.,

1. היום, 20.3.2024, התפרסם כי שר החינוך החליט כי הענקת פרס ישראל בכל הקטגוריות תתקיים גם השנה כרגיל.
2. למרות שטרם ניתנה הודעה רשמית מטעמכם בעניין, לפני ימים אחדים פורסם כי ועדת פרס ישראל החליטה להעניק השנה את פרס ישראל לספרות תורנית לרב יצחק יוסף.
3. ברי לי כי הוועדה טרם מתן החלטתה לא הביאה בחשבון נתון חשוב, כדלהלן. אני תובע כי הוועדה תשוב ותתכנס כעת ותשקול את החלטתה בשנית נוכח נתון זה שלא היה לפנייה. אין לי ספק כי אם יתקיים בכך דיון ראוי תמצא הוועדה לנכון לשנות את החלטתה ותשלול מיצחק יוסף את הפרס, אשר בשום צורה הוא אינו ראוי לו.
4. פרס ישראל לספרות תורנית ניתן לאורך השנים בגין יצירות תורניות שזכו להערכה ציבורית רחבה וגילו למדנות ומקוריות. בין זוכי הפרס היה הלמדן המפורסם הרב יחזקאל אברמסקי, שקיבל אותו בשנת 1956 בגין ספרו **חזון יחזקאל** על התוספתא; הרב שלמה גורן, למדן גדול, שקיבל אותו בשנת 1961 בגין חיבורו על התלמוד הירושלמי; הרב יצחק אריאלי, גם הוא למדן נחשב, שקיבל אותו בשנת 1966 בגין ספרו **עיניים למשפט** על הש"ס; ועוד רבנים ולמדנים גדולים ומפורסמים. ברי אפוא כי הענקת הפרס לאדם שלא זו בלבד שאינו מגיע לקרסוליהם של הזוכים הקודמים, אלא שמתברר כי הוא בור ועם-הארץ עד כדי הכללתו של קטע פארודי-ליצני בספר בגינו הוא מקבל את הפרס, הינה מהלך בלתי-סביר לחלוטין. אך זהו בדיוק המקרה של יצחק יוסף.
5. האם סביר כי אדם שהכליל בספר "תורני" שפרסם ברבבות עותקים (ואשר כעת מתברר כי כלל לא הוא כתבו, כדלהלן), קביעה כי קיימים שני כדורי-הארץ ובכל אחד מהם קיימת "ארץ ישראל" נפרדת, יקבל בגין ספרו זה את פרס ישראל לספרות תורנית? זהו המקרה של יצחק יוסף וספרו העיקרי, **ילקוט יוסף**, כדלהלן. מתן הפרס בגין ספר כזה יבזה את מקבלי הפרס הקודמים לדורותיהם ואת הספרות התורנית כולה, ובשום אופן לא אעבור על כך לסדר היום.

6. לפני כחודש געשה המרשתת בעקבות גילוי כי הכרך הראשון של **ילקוט יוסף**, ספרו העיקרי של יצחק יוסף (ירושלים תש"פ), כולל קטע פארודי-ליצני שאפילו תלמיד שיעור אישי בשיבה-קטנה יכיר אותו ככה, כבר במבט ראשון. אצטט בעניין זה את דיווחו של העיתונאי הלל גרשוני ברשת החברתית 'טוויטר':

האם הרב הראשי כלל בספרו קטע שבו הוא טוען שהיו שני שבטי זבולון, שני יעקב, שני יצחק, שתי ארץ ישראל, ואף שני עולמות (אחד של חז"ל שדומה לאכסדרה ואחד שלנו שהוא עגול)? ובכן נראה שכן. בשנת תשע"ג יצא קונטרס בשם "תכלא דחלזון" שטען שהיו שני חלזונות שהפיקו מהם את התכלת, ולכן כל החוקרים שטענו שמצאו את חלזון התכלת (רכיכה ימית בשם MUREX, שממנה הפיקו בימי קדם את צבעי התכלת והארגמן) טעו ולא הבינו כלום, ובעצם אין לנו חלזון תכלת שנעלם ובלע אותו הים.

מישהו כתב חיבור פארודי קצר על אותו קונטרס, וקרא את שמו בשם "תכלא דפלזון". בוודאי, אומר המחבר האלמוני, היו שני חלזונות. אבל אז יוצא שהיו גם שני שבטי זבולון שצדו את החילזון. ומכאן בעצם שהיו שני יעקב ("ויעקבני זה פעמיים!") וגם שני יצחק, וגם שני ארץ ישראל שהובטחה ליצחק, ואם תשאל היכן היו שתי הארצות, לא קשה - שני עולמות הם. לקינוח, טען המחבר, אפשר לפתור ככה גם את הסתירה בחז"ל לגבי איוב. שני איוב היו, אחד היה - ואחד לא היה ולא נברא!

ובכן מתברר שבמהדורה החדשה של ילקוט יוסף מישהו חמד לו לצון והכניס את כל הקטע הזה בדיוק במקום הנכון. לכמה דקות, לפני שהכרתי את השתלשלות העניינים, חשבתי לייחס את השנייה הנהדרת הזאת לרב יצחק יוסף, אבל לא - כל מה שאפשר לייחס פה זה רשלנות בהדפסה, והטרלה שקשה למצוא לה מתחרים בספרות הרבנית.

מצורף צילום העמוד הרלוונטי מתוך **ילקוט יוסף** (נספח א'), צילום הדיווח של גרשוני ב'טוויטר' (נספח ב'), וצילום רשימה בפורום התורני 'אוצר החכמה', שם נתגלה הדבר לראשונה (נספח ג').

7. קיימות בענייננו רק שתי אפשרויות: הראשונה – הפחות סבירה, כי יצחק יוסף עצמו הוא שהכניס בחוסר-דעת את הקטע לתוך ספרו, בסוברו כי מדובר בקטע רציני; והאפשרות השנייה, היותר מסתברת – כי לא יצחק יוסף הוא מחברם של הספרים שהתפרסמו תחת שמו, ו**ילקוט יוסף** נאסף בידי "עורך" בעל רמה תורנית נמוכה אף מזו של תלמיד שיעור אישי בשיבה-קטנה, כאמור.

8. אין צורך לומר כי אם האפשרות הראשונה היא הנכונה, **ילקוט יוסף** ויצחק יוסף אינם ראויים לפרס כלשהו. אך, כאמור, מדובר באפשרות הפחות סבירה. אף שיצחק יוסף כנראה אינו למדן גדול במיוחד, וכדלהלן, הרי הוא אינו עם-הארץ גמור. לא סביר כי יצחק יוסף העתיק לספרו בעצמו מדעת קטע אשר כל אדם בעל השכלה תורנית אלמנטרית היה מזהה מייד כפארודיה ליצנית.

9. האפשרות היותר סבירה היא, כאמור, האפשרות השנייה. יצחק יוסף אמנם חתום על סדרה בת עשרות כרכים בשם **ילקוט יוסף**, אולם לא הוא מחברה האמיתית, והסדרה כולה נכתבה, כפי שמתברר כעת, בידי חבר "עורכים" בעלי אינטלגנציה עלובה בכלל וחסרי היכרות אלמנטרית עם הכתיבה והספרות התורנית בפרט.

10. אדם חסר היכרות עם התחום אפשר שיטען כי טעות יחידה בספר אין בה כדי לפסול אותו ואת מחברו. אך זהו חוסר הבנה. לשם השוואה: האם יתכן כי פרס ישראל לפיזיקה, למשל, יוענק לאדם אשר יכלול בספרו קביעה כי הארץ שטוחה, או כי השמש היא המסבבת את הארץ? ישנן אמירות המעידות על ספר הנכשל בהן כי לא יתכן להחשיבו כבר-סמכא בתחומו. אמירה כזו, לענייננו, היא האמירה המופיעה ב**ילקוט יוסף** "דתרי ארץ ישראל הוּו [...] ומה שלא מצינו בכל העולם עוד ארץ ישראל, אפשר ששני עולמות יש, ובאמת עולם דידן אינו דומה לעולם המוזכר בחז"ל, דעולם דידן עגול הוא, וחז"ל אמרו שדומה לאכסדרה, ועל כורחנו הם דיברו בעולם השני, ושם יש ארץ ישראל מדובעת" (**ילקוט יוסף**, ירושלים תש"פ, חלק א, עמ' שפז).

11. יתר על כן. העובדה כי הכרך המדובר של **ילקוט יוסף** יצא לאור בשנת תש"פ, ובמשך ארבע שנים תמימות, עד שנת תשפ"ד, לא שם לב אף אדם לקטע מביך זה שבספר עד שזו נתגלתה במקרה, מעידה כי כך או כך **ילקוט יוסף** הינו ספר חסר השפעה אשר אף אדם בעל השכלה תורנית משמעותית אינו מעיין בו. **ילקוט יוסף** נמכר אמנם ברבבות עותקים, אך מסתבר כעת כי צרכניו הם בעיקר עמי-הארץ הנזקקים להלכות הפסוקות שבו אך אינם מסוגלים לעיין בהערות המרחיבות שבשולי הדף, שם הופיע הציטוט המביך מן הקונטרס הפארודי. אף בעובדה זו כשלעצמה די כדי לשלול מתן פרס ישראל ליצירה תורנית בגין ספר חסר חשיבות שכזה.

12. ככלל, היצירה התורנית לדורותיה החשיבה למדנות, חדשנות ומקוריות, ולא ספרי ליקוטים ואסופות מסוגו של **ילקוט יוסף**. במסכת מגילה קובע התלמוד כי אדם אשר "תני הלכתא, ספרא וספרי ותוספתא" אינו ראוי להספד רבני לאחר מותו ככל שמדובר ב"צנא דמלי ספרי", ורש"י מסביר: "צנא מלא ספרי – אינו אלא אלא פְסָל שמילאוהו ספרים, ואין מביין מה בתוכה" (בבלי, מגילה, כח ע"ב). בעברית בת-ימינו מקובל הביטוי "חמור נושא ספרים". בנושא כאוב זה עסקו בישיבות ובבתי המדרש מזה שנים, עוד בימי אביו של חתן הפרס דן.

13. לשם השוואה מתחום קרוב, להבדיל: יצירה ייחודית במשפט היא ניתוחים משפטיים חדשים, פתרונות מקוריים, פרשנויות יצירתיות, וכדומה. אף אדם לא ייחשב כגאון משפטי בשל בקיאות גרידא בפסיקה. אדרבה: את מלאכת חיפוש הפסיקה והתקדימים נהגו בעבר להטיל על עובדים זוטרים כמו מתמחים או עוזרים משפטיים, ובעידן המאגרים פחתה עוד חשיבותה של בקיאות כזו. חתני פרס ישראל לספרות תורנית בעבר, שכמה מהם מניתי לעיל, קיבלו בדרך כלל את הפרס על יצירות למדניות מקוריות ולא על ספרים או סדרות של ליקוטים. אך גם אם הוחלט משום מה להעניק את הפרס השנה לספר בעל אופי ליקוטי, ברי כי הבחירה לעניין זה דווקא בספר שנכשל בטעות פאתטית כזו היא בלתי סבירה לחלוטין.

14. בנקודה זו מתקיים בענייננו של יצחק יוסף השתק שיפוטי, שכן הוא עצמו במכתבו השנה, בתאריך ל' תשרי תשפ"ד, כתב: "וכאן המקום לזרז את המורזין, את הבחורים הספרדים, שילמדו בעיון ישיבתי, ורק אחר כך יעברו ללמוד הלכה [...] וחבל מאד שיש ישיבה אחת של ספרדים, כסא רחמים, שחלק מהם פשוט אינם יודעים ללמוד, וניכר עליהם שמעולם לא פתחו נתיבות המשפט, קצוה"ח, לא למדו רעק"א [...] כי הלימוד בספרים אלה מחדד את המוח, ויודעים לדמות מילתא למילתא בצורה נכונה [...] צא וראה לראש הישיבה שלהם שטועה בהלכה על ימין ועל שמאל, וכך חניך" וכי וכי

(צילום המכתב בנספח ד'). מוסכם אפוא על יצחק יוסף עצמו שאין מקום ללימוד הלכה ללא "עיון ישיבתי", והן הם דברי רש"י דלעיל: "אינו אלא פְּסַל שמילאוהו ספרים, ואין מבין מה בתוכה". ובכן, יצחק יוסף – טול קורה מבין עיניך! אין ספק כי ספר הכולל אמירה כי קיימים שני כדורי-הארץ ובכל אחד מהם קיימת "ארץ ישראל" נפרדת אינו כתוב ב"עיון ישיבתי", וממילא ברי כי לשיטת יוסף עצמו הוא אינו ראוי לפרס כלשהו, ובוודאי לא לפרס ישראל לספרות תורנית.

15. לאור סד הזמנים הקצר אני מצפה להתייחסותכם בתוך ארבעה-עשר יום. אם בתוך ארבעה-עשר יום לא תשיבו לי כי תכנסו את וועדת פרס ישראל בשנית כדי לדון במתן פרס ישראל לספרות תורנית ליצחק יוסף, לאור הגילוי האמור, או שלא תתייחסו כלל לפנייתי, אעתור בעניין לבג"ץ. יתייצב יוסף בפני בית הדין הגבוה לצדק ויסביר שם כיצד הוא ראוי לפרס ישראל לספרות תורנית בגין פרסום כי קיימים שני כדורי-הארץ, ובכל אחד מהם קיימת "ארץ ישראל" נפרדת.

בברכה,

ישראל נתנאל רובין, ד"ר

העתקים:

שר החינוך, מר יואב קיש

הרב יצחק יוסף

הירשם

כניסה

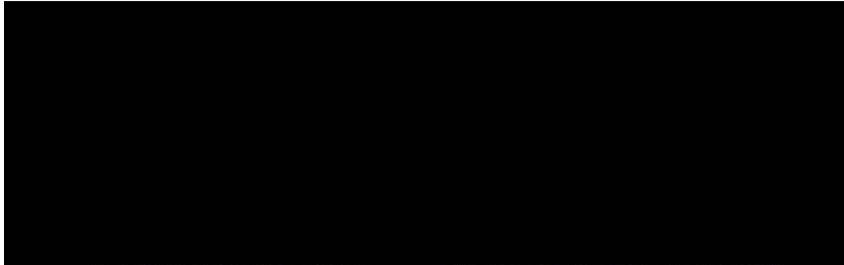
... **עקוב** **הלל גרשוני** **tillel Gershuni**
@gershuni

האם הרב הראשי כלל בספרו קטע שבו הוא טוען שהיו שני שבטי זבולון, שני יעקב, שני יצחק, שתי ארץ ישראל, ואף שני עולמות (אחד של חז"ל שדומה לאכסדרה ואחד שלנו שהוא עגול)?

ובכן נראה שכן. בשנת תשע"ג יצא קונטרס בשם "תכלא דחלזון" שטען שהיו שני חלזונות שהפיקו מהם את התכלת, ולכן כל החוקרים שטענו שמצאו את חלזון התכלת (רכיכה ימית בשם murex, שממנה הפיקו בימי קדם את צבעי התכלת והארגמן) טעו ולא הבינו כלום, ובעצם אין לנו חלזון תכלת שנעלם ובלע אותו הים.

מישהו כתב חיבור פארודי קצר על אותו קונטרס, וקרא את שמו בשם "תכלא דפלזון". בוודאי, אומר המחבר האלמוני, היו שני חלזונות. אבל אז יוצא שהיו גם שני שבטי זבולון שצדו את החילזון. ומכאן בעצם שהיו שני יעקב ("ויעקבני זה פעמיים!") וגם שני יצחק, וגם שני ארץ ישראל שהובטחה ליצחק, ואם תשאל היכן היו שתי הארצות, לא קשה - שני עולמות הם. לקינוח, טען המחבר, אפשר לפתור ככה גם את הסתירה בחז"ל לגבי איוב. שני איוב היו, אחד היה - ואחד לא היה ולא נברא!

נספח ב

והראוני קונטרס "תכלא דפולון", בו הוא מוכיח ששתי חלזונות הן, אחד בימ התיכון והוא הנקרא פרפורא שאינו כשר לציצית, ואחד בימ כינרת והוא הכשר לציצית. ומתוך בזה הסתירה בחז"ל באיזה מקום נמצא החלזון. והחלזון שבכנרת הוא התכלת הכשר, שע"ז אמרו בגמ' שהוא דומה לים, שהרי עינינו הרואות החלזון התכלת הנמצא שם דומה לים ממש כשני טיפות מים, עד שאין אדם בעולם המכביל ביניהם.

ומה שמצינו ששכט זבולון היה צד החלזונות, גם

במנינו יושב בזה אימות באחזקתם, האחד בש"ת (מהר"ת סי' ג'), ובשו"ת בשמים ראש (סי' דמד), ובשו"ת ישועות מלכו הנ"ל. ואכמ"ל. שו"ר בשו"ת קובץ תשובות להגר"ש אלישיב (סי' ב') שכתב ג"כ, דמאתר ומבואר בסי' ט' שצריך לעשות הציצית מצבע הטלית, והטעם דבעי' בזה מין הכנף, ובפמ"ג שם: מלמד שנחעטף הקב"ה בטלית, ולבושיה כתלג חזיר, א"כ בהכרח יעשה הטלית והציצית לבנים. וע"ש שהביא דעת גדולי ישראל לפני יותר ממאה שנה שלא הסכימו על התכלת, וכעבור שנים באו חוקרים ובטלו את דברי אותו אדמו"ר, והצביעו על משהו אחר שהוא

שפז

יורף

סימן ט - איזה בגדים חייבים בציצית

ילקוט

ג. יש אומרים שאין לעשות טלית של פשתן, ואף-על-פי שאין הלכה כן, ירא שמים יצא ידי חובת כולם ויעשה טלית של צמר רחלים שהוא חייב בציצית מן התורה בלי פקפוק. (ג.)

שהגר"א עשה מפה של אר"י, ואינו דומה לאר"י הנמצא בדינו. וגם שאמרו חכמים, אורא דא"י מחכים, ולא ראינו דבר זה מתקיים. וע"כ דתרי א"י הן, חד לכל יצחק ויעקב, ומה שלא מצינו בכל העולם עור א"י, אפשר ששני עולמות יש, ובאמת עולם דידן אינו דומה לעולם המוזכר בחז"ל, דעולם דידן עגול הוא, וחז"ל אמרו שדומה לאכסדרה, וע"כ הם דיברו בעולם השני. ושם יש א"י מרובעת, ושם בימ כנרת בחלקו של זבולון השני, יש חלזון כשר עם עצמות וגידים כשרים למהררין, ומרמו צובעין את התכלת, ואפשר שבני ישראל השניים משתמשים בו. וכיו"ב מצינו באיוב, שיש סתירה בחז"ל, ד"א שלא היה ולא נברא וי"א שהיה, וצ"ל דתרי איוב הן, אחד היה, ואחד לא היה ולא נברא.

ומ"מ מצד חשש ליוהרא, הגה הלוקח ציצית שיש בהם חוט של תכלת, אין לו לחוש ליוהרא, אחר שיש סימוכין דקשוט לנוהגים כן. ומ"מ שנהג ללכת עם ציציות תכלת ורוצה לבטל מנהגו, דעת הגר"ח קנייבסקי שא"צ התרה, ד"ל דהוי מנהג בטעות, שהרי התכלת נגנו ורק אליה הנביא עתיד להחזיר.

בימ תיכון וגם בימ כנרת, היינו כיון ששני שבטי זבולון הן, ולכן נקראו זבולון בלשון רבים, מה שלא מצינו בשום שבט, והיה צריך להיות זבול, וע"כ ששני זבולון הן, אחד לכל חלזון, כפתור ופרח.

ואין להקשות, דהא כתיב ויהיו בני יעקב שנים עשר, ואי הכי שלשה עשר הן, ד"ל דתרי יעקב הן, ומקרא מלא כתוב, ויעקבני זה פעמיים. וגם יצחק הוה תרי, וזה דבר ברור בתורה, שהרי פעמיים נחבשרו בלית בן, והוה שכתוב, ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק. ולהריא כתיב, אחד היה אברהם, מכלל ויצחק הוה תרי. ובה יתורין הסתירה בחז"ל בן כמה היה יצחק בעקדה, ד"ל שכל אחד עקד בומן אחר. ומתורין ג"כ בחדא מחתא, הסתירה אם רבקה היתה בת ג' כשהתחתנה עם יצחק או בת י"ד, ד"ל דתרי יצחק הן, וכל חד וחד התחתן עם רבקה דיליה.

ובאמת נראה ברור, שמה שמצינו שהכטיח להם ה' לתת להם את אר"י, היינו לכל יצחק ויצחק, דתרי אר"י הן. ובה מיושב הרבה קושיות, שהרבה סימנים אמרו בא"י ואינם בא"י דידן, חדא, שאמרו אר"י גבוהה מכל הארצות, ושלנו אינה הגבוהה ביותר. ועוד,

62% | Wi-Fi | 00:45

פורום אוצר החכמה

הצג פרסומת

התחבר | הרשמה | קישורים מהירים | שאלות נפוצות

עמוד ראשי | מטפחת ספרים ועיטור סופרים

מפרשי האוצר

חיפוש גוגל בפורום: חפש

ילקוט יוסף, תכלא דפזלון, והאם אוירא דארץ ישראל אינו מחכים

חפש בתוך הנוש | **נעול**

121 הודעות | < 4 3 2 1

יגל

ילקוט יוסף, תכלא דפזלון, והאם אוירא דארץ ישראל אינו מחכים

ה' פברואר 08, 2024 2:40 pm

סוף ע"א ואילך

הקובץ הרצ"ב זמין גם באוצר המקוון, עמ' 417 מהספר ואילך.

ויירא הציבור וישפוט, האם שני עולמות הם, או שמא אוירא דא"י אינו מחכים

קבצים מצורפים

[ילקוט יוסף - א - השכמת הבוקר סימן א עד מה - עם מבוא על דרך פסיקת ההלכה.pdf](#)

(KIB 52.21) הורד 1517 פעמים

אשר 177

נספח ד

61% 00:47

וכאן המקום לזרוז את המזורזין, את הבחורים הספרדים שילמדו כעיון ישיבתי, ורק אחר כך יעברו ללמוד הלכה כדרכו של מרן זצוק"ל. וחבל מאד שיש ישיבה אחת של ספרדים, כסא רחמים, שחלק מהם פשוט אינם יודעים ללמוד, והורסים כל חלקה טובה בדרך הלימוד, לומדים בדקדוקי עניות, לומדים כדי לנגח להקשות ולפרוץ, וניכר עליהם שמעולם לא פתחו נתיבות המשפט, קצוה"ח, לא למדו רעק"א, הגר"ח על הש"ס ועל הרמב"ם, כי הלימוד בספרים אלה מחדד את המוח ויודעים לדמות מילתא למילתא בצורה נכונה. וכמ"ש הגרצ"פ פראנק זצ"ל בסי' שביבי אור. צא וראה לראש הישיבה שלהם שטועה בהלכה על ימין ועל שמאל, וכך חיינך את הרב יצחק ברדא, הרב משה לוי, הרב שבתאי לוי, רבי אליהו מאדאר, וכו' מהבוגרים שלהם, שעם כל הבטחון שיש להם פשוט אינם יודעים ללמוד כפשוטו. וטועים בהלכה בדימוי מילתא למילתא. לדוגמא, מרן סיפר בספריו שהגאון עצמו לא קרא פרשה אחת בחו"ל, וכאשר הגיע לארץ קרא ב' פרשיות, דמזה למד הרב מזוז שאם לא קראו וזאת הברכה, יקראו בשבת בראשית גם וזאת הברכה וגם בראשית. ודימה מילתא למילתא בלי שכל, כדרכו, כי באמת לא דומה לקרוא ב' פרשיות אחד אחרי השני, לקריאה בשני ספרים, בפרשת וזאת הברכה בספר תורה אחד, ופרשת בר' בספר תורה אחר, והרי כתב האו"י שחכמים תיקנו לקרוא בכל שנה את כל התורה, ונסתיימה ונסתה, וא"א להם להשלים, וגם יש דעת המג"א שאפי' בין חומש לחומש אין מדלגין, ואם לא קר' שת ויחי, לא קוראים אותה עם פרשת שמות, ואף שרבים חלקו עליו, מ"מ כשזה בשני ספרים קוראים ב' פרשיות. ואלו דברים פשוטים.